

Olimpiada Malucha



Organizatorzy:

Wydział Edukacji
Urzędu Miasta
w Koszalinie

Centrum Edukacji
Nauczycieli
w Koszalinie

Zespół Szkół nr 11

Szkoła Podstawowa
nr 3 w Koszalinie

Imię i nazwisko

Szkoła

Witaj,

***przeczytaj dokładnie polecenia. Na rozwiązanie 19 zadań
masz 60 minut.***

Powodzenia!

Przeczytaj uważnie teksty i odpowiedz na pytania 1-9.

Świętokrzyskie diabły... czy dinozaury?

Prawie w samym środku Polski leżą Góry Świętokrzyskie. Nie są bardzo wysokie ani strome, ale mają długą i ciekawą historię. Można tu znaleźć skały ze wszystkich okresów w dziejach Ziemi. Dlatego upodobał je sobie polscy geolodzy i poszukiwacze skamieniałości.

Wyobraźcie sobie, że cofamy się w czasie o kilkaset lat.

Przyświecając sobie kagankiem – kopczą lampką olejową dającą nieco światła – zapuszczacie się w mroczną sztolnię, czyli chodnik w skałach. Łatwo się tu zgubić, od stropu może oderwać się wielki kawał skały i przygnieść pechowca. Nagle w migoczącym świetle ukazuje się coś niezwykłego: wielki, trójpalczasty ślad olbrzymiej, jakby ptasiej stopy. Kawalek dalej – następny! Kiedy górnicy znaleźli taki ślad, czym prędzej uciekli i zasypywali wejście do sztolni. Dlaczego? Najwidoczniej w podziemiach grasuje diabeł – przecież właśnie diabły mają krogulcze stopy.

Naukowcy zaczęli badać owe tajemnicze świętokrzyskie ślady dopiero w ciągu ostatnich kilkudziesięciu lat. Okazało się, że stanowią one świadectwo pobytu... dinozaurów na ziemiach polskich. W okresie jurajskim dinozaury chodziły nad ówczesnym brzegiem morza, które 200 milionów lat temu oblewało od północy Góry Świętokrzyskie, a także nad rzekami, zostawiając tu odciski stóp w błocie. Przykryte kolejną warstwą mułu lub piasku tropy zachowały się do naszych czasów. Dzięki temu można stwierdzić, że żyło wtedy u nas kilkanaście gatunków dinozaurów. „Czarcie stopy” – najbardziej ptasie ślady – to odciski nóg dinozaurów drapieżnych.

Błyszczące oczy okolone były długimi rzęsami, bystro patrzyły spod podwójnego, czerwonego grzebienia na głowie. W długim pysku tkwiły ostre, spiczaste zęby. Mięsożerca nerwowo kurczył palce krótkich przednich łap, zakończonych hakowatymi pazurami, kiwał na boki końcem długiego ogona. Lekki wietrzyk poruszał końcami krótkich piórek, pokrywających ciało dinozaura jak gęsta sierść. Zwierzę czaiło się wśród wysokich nadrzecznych skrzypów. Nagle ruszyło do przodu, biegnąc na tylnych łapach, które wyglądały zupełnie jak ptasie. Stopy miały łuskowate palce z pazurami skierowanymi do przodu i jeden mały, niesięgający ziemi. Zostawiały ślady, które po setkach milionów lat będą ozdobą świętokrzyskiego rezerwatu. Drapieżnik zmierzał ku czwórce młodych zauropodów, które szły spokojnie wzdłuż rzeki. Nagle zauważyły zbliżające się z prawej strony niebezpieczeństwo i przyspieszyły kroku, wywijając ogonami i unosząc główki osadzone na długich szyjach, by się rozejrzeć. Spłoszone młode jednocześnie skręciły w lewo, aby znaleźć się jak najdalej od groźnej paszczy dilofozaura. Ale czy uda im się uciec?

Karol Sabath

Skamieniałe dzieje Ziemi - wywiad z paleontologką

Paleontolodzy badają historię życia na Ziemi. Dzięki ich pracy dowiadujemy się o świecie, jaki istniał wiele milionów lat przed nami.

- Skąd wiemy, jak wyglądały, kiedy żyły, czym się odżywiały i jak się rozmnażały dinozaury?

- Na te pytania znajdujemy odpowiedzi dzięki badaniom skamieniałych kości zwierząt ukrytych najczęściej w skałach. Również pozostawione przez nie odciski stóp i ślady pełzania wiele mówią o ich wielkości i sposobie poruszania.

- A co to są skamieniałości?

- Skamieliny to zachowane szczątki roślin i zwierząt. Powstały, gdy martwe zwierzęta zagrzebane zostały w mule, pisku lub osadach pod wodą. W ciągu milionów lat szczątki zamieniły się w kamień. Oczywiście, najbardziej fascynujące są szczątki dinozaurów – ogromnych gadów wymarłych 65 milionów lat temu.

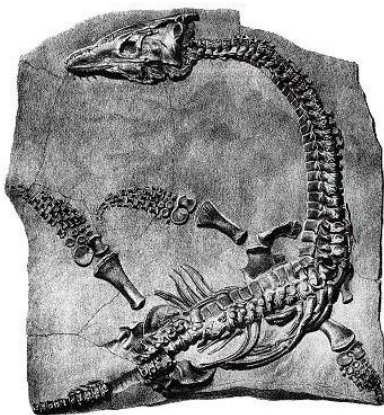
- Czy w naszych czasach żyją potomkowie dinozaurów?

- Ludzie opowiadają, że w głębinach szkockiego jeziora Loch Ness kryje się straszny potwór. Niektórzy twierdzą, że mógłby to być potomek plezjozaura.



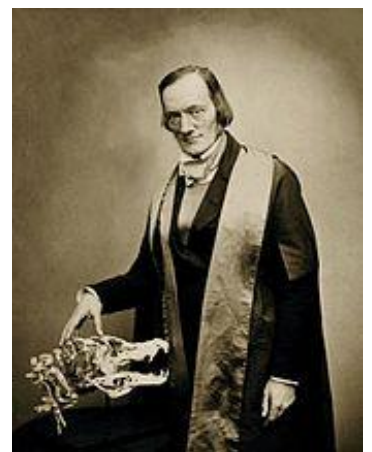
Kto pierwszy odkrył dinozaury?

Pierwsze odkrycia dotyczące dinozaurów dokonane zostały w Wielkiej Brytanii.



Anglia, 200 lat temu Mary Anning (czytaj: Mery Ening), 11 letnia dziewczynka odkryła kompletny, skamieniały szkielet dinozaura.

Profesor Richard Owen (czytaj: Riczard Olen) wymyślił nazwę dinozaur, co znaczy „straszny jaszczur”. Nie pomylił się, większość dinozaurów była niesamowitej wielkości i wyglądała strasznie.



1. Nazwa dinozaur oznacza

- a) świętokrzyskiego diabła.
- b) pierzastego drapieżcę.
- c) strasznego jaszczura.
- d) mięsożernego gada.

2. Pierwszych światowych odkryć naukowych dotyczących dinozaurów dokonano

- a) w Górach Świętokrzyskich w Polsce.
- b) w Wielkiej Brytanii.
- c) nad brzegami morza w Polsce.
- d) w głębinach szkockiego jeziora Loch Ness.

3. Góry Świętokrzyskie leżą

- a) w środkowej Polsce.
- b) na południu Polski.
- c) nad brzegiem morza.
- d) na południowym zachodzie Polski.

4. Skamieliny to

- a) odciski stóp w błocie.
- b) martwe zwierzęta zagrzebane w mule, pisku lub osadach pod wodą.
- c) zachowane skamieniałe szczątki roślin i zwierząt, ukryte najczęściej w skałach.
- d) martwe zwierzęta i suche rośliny.

5. „Czarcie stopy” najbardziej przypominają stopy

- a) gada.
- b) jaszczura.
- c) krokodyla.
- d) ptaka.

6. Pochodzenie „czarcich stóp” wyjaśnili

- a) paleontolodzy.
- b) poszukiwacze skamieniałości.
- c) geolodzy.
- d) świętokrzyscy górnicy.

7. „Czarcie stopy” opisane przez naukowców, badających tajemnicze świętokrzyskie ślady to stopy

- a) diabła.
- b) zauropoda.
- c) krogulca.
- d) dilofozaura.

8. Dinozaury wyginęły

- a) około 200 lat temu.
- b) około 65 milionów lat temu.
- c) około 200 milionów lat temu.
- d) około 65 tysięcy lat temu.

9. Wyobraź sobie, że z całą klasą wybieracie się na wycieczkę w Góry Świętokrzyskie. O czym powinniście pamiętać? Zapisz w 6 punktach zasady bezpiecznego poruszania się w górach.

I.

.....

II.

.....

III.

.....

IV.

.....

V.

.....

VI.

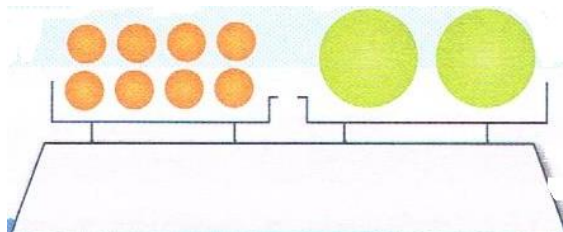
.....

Rozwiąż zadania 10 - 19 w wybrany przez siebie sposób (np. na rysunku, za pomocą działania).

10. Kucharz codziennie piecze 2 ciasta. Do jednego ciasta zużywa 2 jajka. Ile jajek zużywa kucharz w ciągu tygodnia?

.....

11. Waga na rysunku znajduje się w równowadze. Po jednej stronie widzisz 8 jednakowych brzoskwiń, a po drugiej 2 arbuzy. Jeśli zdejmiesz 1 arbuza, to ile brzoskwiń powinieneś dołożyć w jego miejsce, aby waga nadal była w równowadze



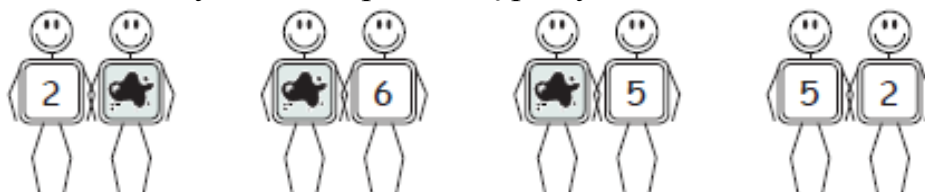
.....

12. Ten szlaczek zbudowany jest zgodnie z pewną zasadą. Przyjrzyj mu się i odgadnij, jaki obrazek jest w tym szlaczku na 18 miejscu?

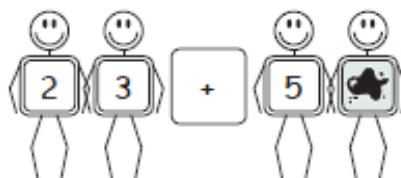


.....

13. Zaznacz te liczby, które na pewno są parzyste.



14. Przyjrzyj się uważnie temu działaniu:



Jaki może być najmniejszy wynik tego dodawania?

15. Stolarz zamontował w szafie pięć pionowych przegród. Na ile części stolarz podzielił wnętrze szafy?

.....

16. Do stołówki zakupiono pięć i pół kilograma herbaty pakowanej w paczki po pół kilograma. Ile paczek herbaty zakupiono do stołówki?

.....

17. Marcin ma dwie słomki. Każda z nich ma długość 13 cm. Marcin wsunął jedną słomkę w drugą na głębokość 2 cm, tworząc z nich nową długą słomkę. Ile centymetrów ma ta nowa słomka?

.....

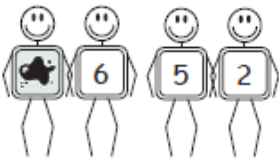
18. Do trzech koszy włożono 9 grzybów, tak by w każdym kolejnym koszu było o 2 grzyby więcej niż w poprzednim. Ile grzybów jest w każdym koszu?

.....

19. Za sześć filiżanek i 6 talerzyków mama zapłaciła 42 zł. Następnego dnia mama dokupiła jeszcze 2 filiżanki i 6 talerzyków tego samego zestawu. Tym razem zapłaciła 26 zł. Ile kosztowała filiżanka, a ile talerzyk?

.....

KLUCZ ODPOWIEDZI OLIMPIADA MALUCH 2017

1. c	1 p.
2. b	1 p.
3. a	1 p.
4. c	1 p.
5. d	1 p.
6. a	1 p.
7. d.	1 p.
8. b	1 p.
9.	<p>7 p.</p> <p>3p. – poprawność merytoryczna 6-5 zdań – 3 p. 4 zdania – 2p. 3-2 zdania – 1 p. 1 zdanie – 0 p.</p> <p>2p. - poprawność stylistyczna, 2p. - dopuszczalny 1 błąd 1p. - dopuszczalne 2 błędy</p> <p>2p. - poprawność ortograficzna i interpunkcyjna 2p. - dopuszczalny 1 błąd ortograficzny i 1 stylistyczny 1p. - dopuszczalne 2 błędy ortograficzne i stylistyczne</p>
10. 28	1 p.
11. 4	1 p.
12. jabłko	1 p.
13. 	1 p.
14. 73	1 p.
15. 6	1 p.

16. 11 paczek	2 p.
17. 24 cm	2 p.
18. 1,3,5	2 p.
19. Filiżanka kosztowała 4 zł, a talerzyk 3 zł.	<p>5 p.</p> <p> $6 \text{ filiżanek} + 6 \text{ talerzyków} = 42 \text{ zł}$ $2 \text{ filiżanki} + 6 \text{ talerzyków} = 26 \text{ zł}$ $1 \text{ p.} - 42 \text{ zł} - 26 \text{ zł} = 16 \text{ zł} - \text{cena 4 filiżanek}$ $1 \text{ p.} - 16 : 4 = 4 \text{ zł} - \text{cena 1 filiżanki}$ $1 \text{ p.} - 6 \times 4 = 24 \text{ zł}$ $1 \text{ p.} - 42 \text{ zł} - 24 \text{ zł} = 18 \text{ zł} - \text{cena 6 talerzyków}$ $1 \text{ p.} - 18 \text{ zł} : 6 = 3 \text{ zł} - \text{cena 1 talerzyka}$ </p>